

LEGEA REPUBLICII MOLDOVA

Lege privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane

Nr. 241-XVI din 20 octombrie 2005

Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 164-167 din 9 decembrie 2005

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege reglementează raporturile juridice privind:

- a) prevenirea și combaterea traficului de ființe umane;
- b) cadrul de asistență la prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, la protecția și acordarea de ajutor victimelor acestui trafic;
- c) colaborarea autorităților administrației publice cu organizațiile neguvernamentale și cu alți reprezentanți ai societății civile în activitatea de prevenire și combatere a traficului de ființe umane;
- d) cooperarea cu alte state și cu organizații internaționale și regionale competente în domeniu.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se utilizează următoarele noțiuni principale:

- 1) trafic de ființe umane - recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea de persoane, prin amenințare cu forța sau prin folosirea forței ori a unor alte mijloace de constrângere, prin răpire, fraudă, înșelăciune, abuz de putere sau de situație de vulnerabilitate ori prin darea sau primirea de bani ori de beneficii de orice gen pentru a obține consimțământul unei persoane care deține controlul asupra unei alte persoane, în scopul exploatării acesteia;
- 2) trafic de copii - recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea unui copil în scop de exploatare, chiar dacă aceste acțiuni nu se realizează cu aplicarea vreunuia din mijloacele specificate la pct.1);
- 3) exploatare a persoanei - abuz față de persoană pentru a obține un profit, și anume:
 - a) obligarea de a executa anumite munci sau de a presta servicii prin recurgere la forță, amenințări sau prin alte mijloace de constrângere, contrar prevederilor legale privind condițiile de muncă, salarizare, sănătate și securitate;
 - b) ținerea în sclavie, aplicarea anumitor practici similare sclaviei sau recurgerea la alte procedee pentru privarea de libertate;
 - c) obligarea la practicarea prostituției, la participarea la reprezentări pornografice în vederea producerii, difuzării și punerii în circulație a acestora pe orice cale, achiziționării, comercializării sau posedării de materiale pornografice, practicarea unor alte forme de exploatare sexuală;
 - d) obligarea la prelevarea de organe sau țesuturi pentru transplant ori prelevarea de alte părți componente ale corpului uman;
 - e) folosirea femeii în calitate de mamă-surogat ori în scop de reproducere;
 - f) abuzarea de drepturile copilului în scop de adopție ilegală;
 - g) folosirea în conflicte armate sau în formațiuni militare ilegale;
 - h) folosirea în activități criminale;
 - i) obligarea de a practica cerșetoria;

- j) vânzarea către o altă persoană;
- k) obligarea de a desfășura activități prin care se încalcă drepturile și libertățile fundamentale ale omului.
- Consimțământul victimei traficului de ființe umane la exploatare intenționată, consemnate în punctul 3), nu este relevant atunci când se aplică orice mijloc de constrângere din cele specificate la pct.1);
- 4) copil - persoană care nu a atins vârsta de 18 ani;
- 5) document - pașaport sau buletin de identitate, orice fel de documente de călătorie ale persoanei supuse exploatare;
- 6) confiscare a documentelor - depunere sub orice formă a persoanei supuse exploatare de documentele prevăzute la pct.5);
- 7) ținere în servitute pentru achitarea datoriei - priveră a persoanei de libertate, inclusiv de libertatea de mișcare, reținerea ca ostatic pînă cînd ea sau un terț va achita datoria stabilită legal sau ilegal;
- 8) sclavie - stare sau condiție a persoanei asupra căreia se exercită unul sau mai multe drepturi ce derivă din dreptul de proprietate;
- 9) practici similare sclaviei - stare a persoanei ținute sau puse în situația în care o altă persoană are stăpînire asupra ei sau o impune, prin înșelăciune, prin amenințare cu forța, prin violență sau prin alte mijloace de constrângere, să presteze anumite servicii, inclusiv să se angajeze ori să rămînă în raport de concubinaj sau de căsătorie;
- 10) stare de vulnerabilitate - stare specială în care se află persoana astfel încît este dispusă să se supună abuzului sau exploatare, în special din cauza:
- a) situației precare din punctul de vedere al supraviețuirii sociale;
- b) situației condiționate de vîrstă, sarcină, boală, infirmitate, deficiență fizică sau mintală;
- c) situației precare și ilegale de intrare sau de ședere în țara de tranzit sau de destinație;
- 11) victimă a traficului de ființe umane - persoană fizică prezumată sau constatată ca fiind supusă acțiunilor de trafic consemnate la pct.1) și 2);
- 12) traficant de ființe umane - persoană care participă la organizarea și desfășurarea activităților de trafic de ființe umane;
- 13) identificare a victimelor traficului de ființe umane - proces de verificare a persoanelor care se prezumă a fi victime ale traficului de ființe umane.

Articolul 3. Cadrul juridic

Cadrul juridic al activității de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și de protecție a victimelor traficului îl formează Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, prezenta lege, alte acte normative care reglementează relațiile în domeniu.

Articolul 4. Principiile de bază ale combaterii traficului de ființe umane

Combaterea traficului de ființe umane se efectuează în baza următoarelor principii:

- a) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- b) declararea traficului de ființe umane ca fiind o infracțiune ce atentează la drepturile fundamentale ale omului, la demnitatea, libertatea și integritatea ființei umane;
- c) inevitabilitatea pedepsei pentru traficantii de ființe umane;
- d) legalitatea;
- e) accesul liber la justiție;
- f) siguranța victimelor traficului de ființe umane, atitudinea echitabilă față de ele;
- g) utilizarea complexă a măsurilor de profilaxie: juridice, politice, social-economice și informaționale;
- h) parteneriatul social, colaborarea autorităților administrației publice cu organizații internaționale, organizații neguvernamentale, cu

alți reprezentanți ai societății civile;

i) proporționalitatea între respectarea drepturilor fundamentale ale victimelor traficului de ființe umane și condițiile de urmărire penală, astfel încât să nu fie aduse prejudicii drepturilor părții apărării;

j) abordarea egală a tuturor formelor și tipurilor de trafic național sau transnațional de ființe umane, legat sau nu de crima organizată etc.;

k) colaborarea cu autoritățile administrației publice și cu organizațiile competente ale altor state, cu organizații internaționale în vederea realizării obiectivelor de combatere a traficului de ființe umane.

Articolul 5. Nediscriminarea

Executarea prevederilor prezentei legi, în special a măsurilor de protecție a drepturilor victimelor traficului de ființe umane, este asigurată fără nici o discriminare pe vreun criteriu, cum ar fi: sexul, rasa, limba, religia, opinia politică sau de altă natură, originea socială sau națională, cetățenia, apartenența la o minoritate etnică etc.

Capitolul II

CADRUL INSTITUȚIONAL.

PREVENIREA ȘI COMBATerea TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE

Articolul 6. Autoritățile competente în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane

(1) Pentru eficientizarea activității de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, în special de femei și copii, autoritățile administrației publice menționate în prezentul capitol, organizațiile neguvernamentale și alți reprezentanți ai societății civile desfășoară, separat sau în comun, o astfel de activitate.

(2) În cadrul activităților de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, autoritățile administrației publice menționate în prezentul capitol colaborează între ele prin schimb de informații, de experți, prin activități comune de cercetare și identificare a victimelor, de instruire a personalului, prin realizarea unor inițiative social-economice, precum și prin alte activități în domeniu.

(3) Organizațiile neguvernamentale și organisme internaționale cu atribuții în domeniu care au reprezentanțe în Republica Moldova beneficiază de acces liber la crearea cadrului instituțional, la activitatea de prevenire și combatere a traficului de ființe umane.

Articolul 7. Planul național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane

(1) Pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și protecția victimelor acestui trafic, Guvernul aprobă Planul național de prevenire și combatere a traficului de ființe umane (în continuare - Plan național).

(2) Planul național se aprobă periodic pentru un termen de 2 ani. El prevede implementarea unor acțiuni complexe și realizarea de inițiative social-economice orientate spre prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, precum și spre protecția victimelor unui astfel de trafic, inclusiv colaborarea cu organizațiile internaționale, organizațiile neguvernamentale, cu alte instituții și reprezentanți ai societății civile.

(3) Autoritățile administrației publice centrale și locale cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane adoptă planuri de acțiuni proprii pentru realizarea Planului național în domeniile lor de activitate.

Articolul 8. Comitetul național pentru combaterea traficului de ființe umane

(1) Coordonarea activității de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, de cooperare a autorităților administrației publice cu organizații internaționale, organizații neguvernamentale, cu alte

instituții și cu reprezentanți ai societății civile se realizează de către Comitetul național pentru combaterea traficului de ființe umane (în continuare - Comitet național).

(2) Comitetul național este un organ consultativ al Guvernului.

(3) Componenta nominală a Comitetului național și Regulamentul lui se aprobă prin hotărâre de Guvern. Procedura de numire și revocare a membrilor Comitetului național este reglementată de Regulamentul Comitetului național.

(4) Comitetul național are următoarele atribuții:

a) prezintă Guvernului propuneri privind bazele politicii de stat în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane și recomandări orientate spre perfecționarea activității de depistare și lichidare a cauzelor și condițiilor care contribuie la apariția traficului de ființe umane și la activitățile de trafic de ființe umane;

b) controlează realizarea Planului național și executarea legislației de prevenire și combatere a traficului de ființe umane de către organizațiile și instituțiile de stat, prezintă Guvernului informație despre modul de realizare a Planului național;

c) colectează și analizează informații despre dimensiunile, starea și tendințele traficului de ființe umane la nivel național;

d) înaintează propuneri de perfecționare a legislației de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și de protecție a victimelor acestui trafic;

e) organizează campanii de informare a populației despre problemele traficului de ființe umane și pericolul social al acestui fenomen;

f) coordonează activitatea comisiilor teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane și a instituțiilor specializate privitor la realizarea Planului național și la îndeplinirea acțiunilor de prevenire și combatere a traficului de ființe umane;

g) evaluează și monitorizează periodic procesul de realizare a Planului național, informează Guvernul și societatea civilă despre rezultatele obținute.

(5) În componența Comitetului național se includ reprezentanți ai autorităților administrației publice, inclusiv ai organelor de drept și organizațiilor care desfășoară activități de prevenire și combatere a traficului de ființe umane.

(6) Reprezentanții organizațiilor neguvernamentale și cei ai organizațiilor internaționale care au reprezentanțe în Republica Moldova și care desfășoară activități de combatere a traficului de ființe umane și de acordare a asistenței victimelor acestui trafic pot participa la ședințele Comitetului național cu drept de vot consultativ, urmînd să fie incluși în componența acestuia și a comisiilor teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane.

(7) Activitatea organizatorică a Comitetului național este asigurată de un secretar, desemnat de președintele acestuia.

(8) Comitetul național prezintă Guvernului periodic, dar nu mai rar de o dată în an, pînă la 1 februarie, și la solicitare, raport despre activitatea sa. Autoritățile administrației publice centrale pot solicita Comitetului național informații despre respectarea legislației de prevenire și combatere a traficului de ființe umane la orice altă dată.

Articolul 9. Comisiile teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane

(1) Pentru coordonarea activității de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, în raioane, municipii și în unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, pe lângă organele executive ale autorităților reprezentative respective, se creează comisii teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane. În municipiul Chișinău, astfel de comisii se creează și în sectoare.

(2) Comisiile teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane au următoarele atribuții:

a) organizează și coordonează activitatea de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, de protecție și asistență a victimelor

acestui trafic, de colaborare între autoritățile administrației publice locale, organele de drept, organizațiile neguvernamentale și alți reprezentanți ai societății civile care activează în teritoriu;

b) întreprind la nivel local acțiunile stipulate în Planul național;

c) evaluează și monitorizează periodic activitățile de prevenire și combatere a traficului de ființe umane în teritoriu, exercitate de organele statale, informând autoritățile reprezentative respective, Comitetul național și înaintînd propuneri privind eficientizarea acestor activități;

d) acordă asistență la elaborarea programelor de cercetare, analiză și colectare a datelor statistice privind traficul de ființe umane;

e) implementează programe de instruire privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru persoanele vulnerabile și pentru funcționarii antrenați în aceste activități.

(3) Regulamentul comisiilor teritoriale de combatere a traficului de ființe umane se aprobă de către consiliile raionale, municipale, de Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia în baza unui regulament-cadru, aprobat prin hotărîre de Guvern.

(4) Comisia teritorială prezintă periodic autorității reprezentative respective și Comitetului național raport de activitate, dar nu mai rar decît o dată în an, către 15 ianuarie.

Articolul 10. Atribuțiile autorităților administrației publice în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane

(1) În conformitate cu atribuțiile ce le revin:

1) Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Serviciul de Informații și Securitate și Biroul Național Migrațiune întocmesc lista țărilor care reprezintă un risc sporit din punctul de vedere al traficului de ființe umane, listă care se aduce la cunoștință organelor interesate;

2) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Grăniceri și Biroul Național Migrațiune întreprind acțiunile necesare pentru interzicerea accesului pe teritoriul Republicii Moldova al cetățenilor străini și al apatrizilor dacă dispun de informații veridice că aceștia sînt traficanți de ființe umane;

3) Serviciul Grăniceri întreprinde acțiuni de prevenire și combatere a traficului de ființe umane prin prevenirea, depistarea și curmarea tentativelor de trecere a frontierei de stat de către traficanții de ființe umane, precum și de trecere a frontierei de stat de către victimele traficului de ființe umane cu încălcarea legislației în vigoare;

4) Ministerul Sănătății și Protecției Sociale:

a) cu concursul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, desfășoară activități de informare despre situația de pe piața forței de muncă, de pregătire profesională, de stimulare a ocupării forței de muncă, prin prestarea serviciilor de mediere a muncii, de informare și consiliere profesională, de orientare și formare profesională, precum și de consultanță și asistență în inițierea într-o activitate de întreprinzător;

b) prin intermediul organelor de asistență socială, asigură victimelor traficului de ființe umane informații și consiliere, acordîndu-le facilitățile prevăzute de lege pentru persoanele marginalizate social;

c) elaborează programe de acordare a asistenței medicale, inclusiv psihiatrice, stabilește instituțiile medicale care vor acorda această asistență victimelor traficului de ființe umane;

5) Ministerul Educației, Tineretului și Sportului elaborează și desfășoară, în comun cu celelalte ministere interesate, cu autoritățile administrației publice locale și cu organizațiile neguvernamentale avînd atribuții în domeniu, programe educative și de instruire pentru pedagogi, părinți și copii, pentru grupurile de risc, orientate spre lichidarea cauzelor și condițiilor care favorizează traficul de ființe

umane, în special de femei și copii;

6) Biroul Național Migrațiune eliberează, în conformitate cu legislația în vigoare, adeverințe de imigrant pe un anumit termen cetățenilor străini sau apatrizilor victime ale traficului de ființe umane;

7) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene contribuie la prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, în special prin organizarea și participarea la negocieri în vederea încheierii tratatelor cu alte state și cu organisme internaționale în domeniul traficului de ființe umane, precum și prin acordarea de protecție și asistență persoanelor traficate, aflate peste hotare, în limitele prevăzute de dreptul internațional;

8) Ministerul Dezvoltării Informaționale asigură identificarea victimelor traficului de ființe umane și eliberează permise de ședere sau, după caz, buletine de identitate victimelor traficului de ființe umane cetățeni străini sau apatrizi, în cazul în care șederea acestora este necesară în legătură cu situația lor personală sau cu participarea lor la procedura penală de tragere a traficantului la răspundere, în condițiile art.24 alin.(6);

9) Ministerul Economiei și Comerțului, în comun cu alte ministere și departamente interesate, elaborează și implementează programe social-economice, orientate spre înlăturarea cauzelor și condițiilor de ordin economic ce favorizează migrațiunea ilegală, inclusiv traficul de ființe umane;

10) Ministerul Justiției prezintă, o dată la 6 luni, lista organizațiilor neguvernamentale care practică activități legate de prevenirea și combaterea fenomenului de trafic, de acordare a protecției și asistenței victimelor traficului. Ministerul Justiției, în comun cu alte autorități ale administrației publice centrale, indicate în prezentul articol, elaborează proiecte de acte normative pentru reglementarea relațiilor din domeniul prevenirii, combaterii traficului de ființe umane și acordării de protecție și asistență victimelor;

11) centrele de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane eliberează documente de identitate provizorii pentru perioada de cazare, cu posibilitatea prelungirii acestora în condițiile art.17.

(2) Autoritățile administrației publice centrale abilitate cu funcții de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, autoritățile administrației publice locale și comisiile teritoriale pentru combaterea traficului de ființe umane organizează sistematic campanii informaționale de sensibilizare a populației, realizează și difuzează, colaborând activ cu mass-media, materiale publicitare privind riscurile la care pot fi expuse potențialele victime ale traficului de ființe umane.

(3) Autoritățile administrației publice menționate în prezentul articol informează periodic Comitetul național despre acțiunile întreprinse în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, înaintând propuneri de eficientizare a acestor activități.

Articolul 11. Atribuțiile organelor de drept în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane

(1) Ministerul Afacerilor Interne și subdiviziunile lui centrale și teritoriale:

a) desfășoară activități de prevenire și combatere a traficului de ființe umane prin intermediul profilaxiei, prevenirii, depistării și curmării infracțiunilor legate de traficul de ființe umane, în conformitate cu legislația în vigoare, efectuând urmărirea penală în cauzele penale de trafic și de alte acțiuni legate de acestea;

b) asigură, la cerere, protecția fizică a victimei traficului de ființe umane pe perioada procesului penal, îi acordă altă protecție și asistență conform prezentei legi, altor acte normative în domeniu.

(2) Ministerul Afacerilor Interne, prin organele sale specializate în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, desfășoară activități operative de investigație, de urmărire penală, de cooperare

internațională, de identificare și protecție a victimelor traficului de ființe umane, de analiză și informație, stimulează crearea unor centre zonale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane.

(3) Ministerul Afacerilor Interne, cu sprijinul unor alte ministere și departamente, elaborează, administrează și actualizează baza de date privind fenomenul traficului de ființe umane, cu respectarea confidențialității datelor personale ale victimelor acestui trafic, în conformitate cu prevederile art.21.

(4) Ministerul Afacerilor Interne, în comun cu Procuratura Generală, efectuează studii în vederea depistării și înlăturării cauzelor și condițiilor ce favorizează traficul de ființe umane și publică semestrial în mass-media informații statistice și rapoarte de analiză privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și protecția victimelor lui.

(5) Procuratura Generală, în limitele competenței, desfășoară activități de prevenire și combatere a traficului de ființe umane în conformitate cu legislația în vigoare, coordonează, conduce și exercită urmărirea penală în cauze legate de acest trafic, reprezintă învinuirea, în numele statului, în instanță de judecată, supraveghează respectarea drepturilor omului, inclusiv ale victimelor traficului, întreprinde alte măsuri necesare în domeniu. În cadrul Procuraturii Generale, se creează o subdiviziune specializată în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.

(6) Serviciul de Informații și Securitate și organele lui teritoriale desfășoară activități de prevenire și combatere a traficului de ființe umane prin intermediul depistării legăturilor organizațiilor internaționale și ale grupurilor criminale organizate cu traficantii de ființe umane, prin alte activități desfășurate în limitele competenței sale.

(7) Pe lângă Procurorul General, se va crea un consiliu coordonator al organelor de drept cu atribuții în domeniul combaterii traficului de ființe umane.

(8) Organele de drept prezintă anual, nu mai târziu de 10 ianuarie, consiliului coordonator de pe lângă Procurorul General rapoarte despre respectarea în țară a legislației privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, iar Procurorul General prezintă, pînă la 20 ianuarie, rapoartele respective Comitetului național.

Articolul 12. Activitatea organizațiilor neguvernamentale în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane

(1) Pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, pentru acordarea de protecție și asistență victimelor lui, pentru coordonarea activităților curente, organizațiile internaționale care au reprezentanțe în Republica Moldova și cele neguvernamentale cu atribuții în domeniu pot coopera cu autoritățile administrației publice și cu organele competente, în conformitate cu statutele și regulamentele lor, și pot organiza campanii informaționale despre traficul de ființe umane și riscurile la care sînt expuse victimele acestui trafic.

(2) Organizațiile neguvernamentale pot crea centre de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane.

(3) Organizațiile neguvernamentale desfășoară activități de identificare a victimelor traficului de ființe umane, le acordă protecție și asistență juridică și de altă natură, întreprind alte acțiuni de prevenire și combatere a unui astfel de trafic, în conformitate cu statutul lor.

Articolul 13. Prevederi speciale în domeniul transportului internațional

Agențiile și structurile respective din domeniul transportului internațional sînt obligate să verifice dacă toți pasagerii posedă documentele necesare pentru a intra în statul de destinație.

Articolul 14. Pregătirea profesională și instruirea cadrelor

(1) Statul asigură pregătirea profesională și instruirea lucrătorilor din organele de drept, organele migraționale și din alte autorități în materia prevenirii și combaterii traficului de ființe umane.

(2) Pregătirea profesională și instruirea cadrelor se axează pe metodele prevenirii și combaterii traficului de ființe umane, pe cele mai avansate procedee de exercitare a urmăririi penale în cauzele de trafic de ființe umane, inclusiv de copii, pe respectarea drepturilor și intereselor victimelor traficului, pe cele mai performante forme de protecție a acestora.

(3) Pregătirea profesională și instruirea cadrelor va cuprinde metode și forme de colaborare a autorităților administrației publice cu reprezentanțele organizațiilor internaționale și regionale în Republica Moldova, cu organizațiile neguvernamentale, cu alte instituții și reprezentanți ai societății civile, metode și forme de cooperare și colaborare a autorităților administrației publice, organizațiilor și instituțiilor din Republica Moldova cu autoritățile, organizațiile și instituțiile interesate ale altor state, cu organisme internaționale și regionale.

Capitolul III

PROTECȚIA ȘI ASISTENȚA VICTIMELOR TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE

Articolul 15. Identificarea victimelor traficului de ființe umane

Identificarea victimelor traficului de ființe umane se efectuează de către autoritățile publice competente cu concursul organizațiilor neguvernamentale sau de către organizațiile neguvernamentale care au motive rezonabile să creadă că persoana este victimă a unui astfel de trafic.

Articolul 16. Reabilitarea socială a victimelor traficului de ființe umane

Reabilitarea socială a victimelor traficului de ființe umane se efectuează pentru reintegrarea lor într-un mod de viață normal, incluzând acordarea de asistență juridică și materială, reabilitarea psihologică, medicală și profesională, angajarea în câmpul muncii și acordarea de spațiu pentru trai.

Articolul 17. Centrele de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane

(1) Centrele de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane (în continuare - centre) sînt instituții specializate care oferă condiții civilizate de cazare și de igienă personală, hrană, asistență juridică, socială, psihologică și medicală de urgență, pază și protecție, precum și asistență pentru contactarea rudelor.

(2) Centrele pot fi create de:

- a) Guvern, la propunerea Comitetului național;
- b) autoritățile administrației publice locale, la propunerea comisiei teritoriale specificate la art.9;
- c) organizațiile internaționale și organizațiile neguvernamentale, cu informarea Comitetului național;
- d) autoritățile administrației publice și organizațiile neguvernamentale sau private, în baza unui acord de activitate comună.

(3) Centrele acordă cazare victimelor traficului de ființe umane la cererea lor personală, pe o perioadă de cel mult 30 de zile.

(4) Durata cazării prevăzute la alin.(3) poate fi prelungită:

a) la solicitarea medicului, pe perioada tratamentului, dar nu mai mult de 6 luni;

b) la solicitarea organelor de urmărire penală sau a instanțelor judecătorești, pe perioada procesului penal, iar în cazul în care viața și sănătatea victimei sînt amenințate de un pericol real, durata cazării poate fi prelungită și după finalizarea procesului penal, pe o durată considerată necesară pentru protecția victimei, în baza unei sesizări

din partea procurorului;

c) la cererea victimei traficului de ființe umane, cu indicarea motivației argumentate, pe o perioadă de cel mult 30 de zile.

(5) Femeile gravide victime ale traficului de ființe umane au dreptul de cazare în centru pentru o perioadă de pînă la un an.

(6) Regulamentul de organizare și funcționare a centrelor se aprobă de către fondatori, în baza regulamentului-cadru, aprobat prin hotărîre de Guvern.

(7) Cheltuielile ce țin de activitatea centrelor sînt suportate de la bugetele comune ale fondatorilor.

(8) Organizarea și funcționarea centrelor pot fi susținute material și financiar și de către agenți economici și întreprinzători în condițiile Legii cu privire la filantropie și sponsorizare.

(9) Pentru asigurarea securității încăperilor în care sînt cazate victimele traficului de ființe umane, centrele vor beneficia de asistența gratuită a poliției.

Articolul 18. Integrarea profesională a victimelor traficului de ființe umane

(1) Integrarea profesională a victimelor traficului de ființe umane se realizează cu suportul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă, în condițiile legislației în vigoare.

(2) Agențiile pentru ocuparea forței de muncă acordă victimelor traficului de ființe umane cu prioritate servicii gratuite de mediere a muncii, de informare și consiliere profesională, de orientare și formare profesională, precum și de consultanță și asistență în inițierea într-o activitate de întreprinzător.

(3) Victimele traficului de ființe umane sînt în drept să audieze un curs de pregătire profesională, finanțat din mijloacele fondului de somaj.

(4) Beneficiari ai serviciilor prevăzute la alin.(2) și (3) sînt victimele traficului de ființe umane care au atins vîrsta de 16 ani.

Articolul 19. Repatrierea victimelor traficului de ființe umane

(1) Republica Moldova contribuie la repatrierea și primirea fără întîrzieri nejustificate, ținînd cont de necesitatea asigurării securității lor, a victimelor traficului de ființe umane cetățeni ai săi și apatrizi care aveau dreptul de a locui permanent în Republica Moldova la momentul intrării pe teritoriul unui alt stat.

(2) La solicitarea unei țări de destinație, autoritățile competente ale Republicii Moldova verifică, fără întîrzieri nejustificate, dacă victima traficului de ființe umane are cetățenia Republicii Moldova sau avea dreptul de a locui permanent pe teritoriul ei în momentul intrării în țara de destinație, despre care fapt comunică țării solicitante, luînd concomitent măsuri de repatriere a victimei.

(3) În scopul facilitării repatrierii victimei traficului de ființe umane care are cetățenia Republicii Moldova sau care avea dreptul de a locui permanent în Republica Moldova la momentul intrării în țara de destinație, dar care nu posedă documentele necesare, autoritățile competente ale Republicii Moldova, la solicitarea țării de destinație, eliberează documentele de călătorie sau orice alt act necesar repatrierii.

(4) Dispozițiile prezentului articol se aplică fără prejudicierea vreunui drept acordat victimei traficului de ființe umane prin orice lege a țării de destinație.

(5) Regulamentul privind procedura de repatriere a victimelor traficului de ființe umane cetățeni ai Republicii Moldova sau apatrizi care aveau dreptul de a locui permanent în Republica Moldova la momentul intrării în țara de destinație se aprobă de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în comun cu Ministerul Afacerilor Interne și cu Ministerul Dezvoltării Informaționale.

Articolul 20. Protecția și asistența victimelor traficului de ființe umane

(1) Victimelor traficului de ființe umane li se acordă asistență pentru recuperare fizică, psihologică și socială, prin acțiuni speciale medicale, psihologice, juridice și sociale.

(2) Persoana prezumată a fi victimă a traficului de ființe umane se consideră vulnerabilă, beneficiind de pachetul minim de asistență socială și medicală asigurat de instituțiile Ministerului Sănătății și Protecției Sociale. Persoanele constatate drept victime ale acestui trafic sînt asigurate cu asistență gratuită în instituțiile medicale stabilite de Ministerul Sănătății și Protecției Sociale.

(3) Statul, prin organele și organizațiile competente, întreprinde măsuri prompte și adecvate de identificare și referire a victimelor traficului de ființe umane la serviciile de protecție și asistență, acordîndu-le un răgaz de reflecție de 30 de zile. În această perioadă, este interzisă punerea în executare a oricărui ordin de expulzare emis împotriva acestor persoane.

(4) Acordarea serviciilor de protecție și asistență nu este condiționată de dorința victimelor de a face declarații și de a participa la procesul de urmărire a traficantilor.

(5) Autoritățile administrației publice competente sînt obligate să informeze victimele traficului de ființe umane despre drepturile lor, despre autoritățile, organizațiile și instituțiile cu funcții de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, de protecție a victimelor traficului.

(6) Victimelor traficului de ființe umane li se acordă protecție și asistență din partea autorităților administrației publice, Comitetului național, comisiilor teritoriale de combatere a traficului de ființe umane, în limitele competențelor acestora și în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative.

(7) Organizațiile neguvernamentale cu atribuții în domeniu sînt în drept să acorde victimelor traficului de ființe umane protecție și asistență, inclusiv să apere interesele lor în cadrul procesului penal sau civil.

(8) Ori de cîte ori autoritatea competentă, organizația internațională sau neguvernamentală cu atribuții în domeniu au motive întemeiate de a crede că o persoană este victimă a traficului de ființe umane, îi vor acorda protecția și asistența prevăzute de lege.

Articolul 21. Confidențialitatea vieții private a victimei traficului de ființe umane

(1) Viața privată și identitatea victimei traficului de ființe umane sînt protejate. Înregistrarea, păstrarea și utilizarea informațiilor cu caracter personal privind victima traficului de ființe umane se efectuează cu respectarea regulilor speciale de confidențialitate, în scopul exercitării justiției și protecției victimei doar în perioada procesului penal.

(2) Este interzisă răspîndirea informațiilor despre viața privată și identitatea victimei traficului de ființe umane și despre condițiile în care a fost traficată.

(3) Este interzisă răspîndirea informațiilor despre măsurile de protecție de stat a victimelor traficului de ființe umane, despre persoanele care acordă astfel de protecție, precum și despre persoanele care acordă ajutor în combaterea traficului de ființe umane.

(4) Respectarea confidențialității informației prevăzute la alin.(1)-(3) este o obligație a tuturor persoanelor, inclusiv a celor implicate în activități de prevenire și combatere a traficului de ființe umane, de protecție și asistență a victimelor, din organele de drept, instanțele judecătorești, din centrele prevăzute la art.17, precum și a asistenților sociali.

(5) În cazul în care viața și sănătatea victimei traficului de ființe umane sînt amenințate de un pericol real, acesteia i se asigură, la solicitarea sa, în temeiul unei hotărîri judecătorești, la demersul procurorului, al organului de urmărire penală, posibilitatea de a-și

schimba numele, prenumele, data și locul nașterii, în condițiile Legii cu privire la actele stării civile și ale Legii privind protecția de stat a părții vătămate, a martorilor și a altor persoane care acordă ajutor în procesul penal.

(6) Divulgarea informațiilor despre măsurile de siguranță și a datelor confidențiale despre victimele traficului de ființe umane, precum și divulgarea informațiilor despre urmărirea penală și măsurile de asigurare a securității aplicate față de participanții la procesul penal se pedepsesc în conformitate cu legislația penală și cea contravențională.

Articolul 22. Atribuțiile misiunilor diplomatice și ale oficiilor consulare ale Republicii Moldova în acordarea de protecție și asistență victimelor traficului de ființe umane

(1) Misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova au următoarele atribuții:

a) desfășoară activități de protecție a drepturilor și intereselor cetățenilor Republicii Moldova care au devenit victime ale traficului de ființe umane în țara de reședință sau în țările unde au misiuni acreditate, contribuie la repatrierea acestora în conformitate cu legislația Republicii Moldova și cu legislația țării de reședință;

b) eliberează cu titlu gratuit, în termene restrânse, în comun cu subdiviziunile Ministerului Dezvoltării Informaționale, documente sau orice alte acte necesare repatrierii în Republica Moldova a cetățenilor Republicii Moldova care au devenit victime ale traficului de ființe umane, în cazul pierderii sau imposibilității ridicării de la traficantii de ființe umane a actelor de identitate;

c) difuzează către cei interesați materiale informative privind drepturile victimelor traficului de ființe umane potrivit legislației Republicii Moldova și legislației statului de reședință;

d) asigură autoritățile administrației publice și organele judiciare ale statului de reședință sau din țările unde au misiuni acreditate cu informații despre legislația Republicii Moldova în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane, privind drepturile victimelor, protecția și asistența acestora, inclusiv adresele centrelor de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane.

(2) Șefii misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare vor desemna un diplomat din cadrul lor ca responsabil de aplicarea procedurii de repatriere a cetățenilor moldoveni victime ale traficului de ființe umane, de protecția și asistența acestora pe durata șederii lor în țara de tranzit sau destinație, precum și de cooperarea în acest domeniu cu autoritățile administrației publice și organizațiile din Republica Moldova.

Articolul 23. Garanțiile de stat acordate victimelor traficului de ființe umane

(1) Instanțele judecătorești și organele de urmărire penală aplică în privința victimelor traficului de ființe umane măsurile de asigurare a securității fizice și a drepturilor prevăzute de Codul de procedură penală și de Legea privind protecția de stat a părții vătămate, a martorilor și a altor persoane care acordă ajutor în procesul penal.

(2) Victimele traficului de ființe umane au dreptul la reparația prejudiciului în condițiile legii.

Articolul 24. Protecția și asistența cetățenilor străini și apatrizilor victime ale traficului de ființe umane

(1) Republica Moldova acordă protecție și asistență cetățenilor străini și apatrizilor victime ale traficului de ființe umane la repatrierea benevolă a acestora în țara de origine, în regim de urgență, și asigură transportarea în deplină securitate a acestora pînă la frontiera de stat a Republicii Moldova, dacă tratatele internaționale nu prevăd altfel. Victima traficului de ființe umane nu poate fi repatriată sau expulzată în țara de origine sau într-un stat terț dacă, în urma

aprecierii riscului și securității, s-au constatat motive de a presupune că securitatea ei sau a familiei sale este în pericol.

(2) Pentru a asigura protecție și asistență cetățenilor străini și apatrizilor victime ale traficului de ființe umane, aceștia pot fi trimiși în centrele menționate la art.17.

(3) Cetățenii străini și apatrizii victime ale traficului de ființe umane, specificați la alin.(1) și (2), vor fi informați, într-o limbă pe care o înțeleg, despre procedurile judiciare și administrative aplicate în Republica Moldova și în țările de reședință.

(4) Cetățenii străini și apatrizii victime ale traficului de ființe umane specificați la alin.(1) pot beneficia de un răgaz de reflecție de 30 de zile, de conciliere psihică și psihologică, precum și de asistență medicală și socială. De asemenea, ei pot beneficia de asistență juridică gratuită pentru a-și realiza drepturile la toate etapele procesului penal și a susține cererile și acțiunile civile față de persoanele care au săvârșit infracțiuni legate de traficul de ființe umane prevăzute de Codul penal. În această perioadă, este interzisă punerea în executare a oricărui ordin de expulzare emis împotriva acestor victime.

(5) În cazul în care cetățenii străini și apatrizii victime ale traficului de ființe umane nu dispun de acte de identitate din cauza pierderii, sustragerii sau distrugerii lor, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene le acordă, la solicitarea statului străin, asistență în primirea unor asemenea acte sau a unor permise, necesare întoarcerii în țara de reședință.

(6) În cazul în care cetățenii străini și apatrizii victime ale traficului de ființe umane, datorită statutului de victimă, sînt amplasați în centrele menționate la art.17 sau în cazul în care aceștia participă la procesul penal împotriva traficantului, indiferent de amplasarea lor în aceste centre, ei vor beneficia de permise de ședere temporară, care pot fi prelungite în caz de necesitate.

Capitolul IV

PREVENIREA ȘI COMBATEREA TRAFICULUI DE COPII. PROTECȚIA ȘI ASISTENȚA COPIILOR VICTIME ALE TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE

Articolul 25. Prevenirea și combaterea traficului de copii

(1) Prevenirea și combaterea traficului de copii, protecția și asistența copilului victimă a traficului de ființe umane constituie în Republica Moldova o preocupare politică, socială și economică de ordin primordial.

(2) Activitatea autorităților administrației publice și organizațiilor cu atribuții în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane se va axa pe interesul superior al copilului.

(3) Autoritățile administrației publice, agențiile sociale, de ocrotire a sănătății și de educație, precum și organizațiile neguvernamentale, alte instituții și alți reprezentanți ai societății civile vor contacta neîntârziat organele de drept în cazul în care se cunoaște ori se suspectează că un copil este exploatat sau traficat ori este expus riscului de a fi exploatat sau traficat.

Articolul 26. Principiile speciale de combatere a traficului de copii

Pe lângă principiile de bază, specificate la art.4, în activitatea de prevenire și combatere a traficului de copii, de protecție și asistență a copiilor victime ale acestui trafic se va ține cont de următoarele principii speciale:

a) respectarea strictă a drepturilor copilului, stipulate în Convenția ONU cu privire la drepturile copilului și în Legea Republicii Moldova cu privire la drepturile copilului;

b) luarea de măsuri speciale de protecție și de asistență copilului victimă a traficului de ființe umane;

c) respectarea opiniei copilului victimă a traficului de ființe umane cu vârsta mai mare de 10 ani în toate acțiunile care îl afectează,

ținându-se cont de vîrsta, gradul de maturitate și interesul lui superior;

d) informarea copilului victimă a traficului de ființe umane despre situația și drepturile lui, despre măsurile de protecție și de asistență, despre serviciile disponibile, despre procedura de repatriere și procesul de reunificare a familiei;

e) asigurarea nedivulgării în nici un caz a identității și a detaliilor care permit identificarea copilului victimă a traficului de ființe umane.

Articolul 27. Prezumția de vîrstă

În cazul în care nu se cunoaște vîrsta victimei traficului de ființe umane, dar există motive a se considera că victima nu a atins vîrsta de 18 ani, se prezumă că victima este copil și, pînă la constatarea exactă a vîrstei, ea va fi tratată drept copil, aplicîndu-i-se toate măsurile speciale de protecție prevăzute de prezenta lege și de alte acte normative.

Articolul 28. Repatrierea copilului victimă a traficului de ființe umane

(1) Copilul victimă a traficului de ființe umane va fi repatriat în țara sa de origine dacă, anterior returnării, un părinte, o altă rudă sau un tutore au dat consimțămîntul să primească în îngrijire copilul ori dacă o agenție guvernamentală, o agenție de protecție a copiilor din țara de origine și-au dat consimțămîntul și sînt în stare să-și asume responsabilitatea pentru copil și să-i acorde protecție și asistență adecvată.

(2) Luarea unei declarații de trafic de la copii de către organul de urmărire penală sau instanța de judecată nu va stopa sau tergiversa reunificarea familiei ori returnarea copilului victimă în țara de origine dacă aceasta este în interesul superior al copilului.

(3) În situația în care returnarea copilului în țara de origine ori integrarea în țara de destinație nu sînt posibile, ori cînd aceste soluții nu sînt în interesul superior al copilului, autoritățile ambelor țări, în baza unor tratate internaționale, vor asigura reșezarea copilului victimă într-o țară terță, obținînd acordul acesteia din urmă.

(4) Opinia copilului victimă a traficului de ființe umane cu vîrsta mai mare de 10 ani se va lua în considerare la adoptarea deciziei de repatriere sau de reșezare într-o țară terță.

(5) Copilul victimă a traficului de ființe umane nu poate fi returnat în țara sa de origine ori transferat într-o țară terță dacă, în urma evaluării riscurilor și a securității, se stabilesc motive de a considera că siguranța copilului sau cea a familiei lui este în pericol.

(6) Copilul victimă a traficului de ființe umane care este cetățean străin sau apatrid are dreptul la o viză temporară, care îi garantează dreptul de ședere legală pe teritoriul Republicii Moldova pînă la momentul găsirii unei soluții durabile privind întoarcerea lui în țara de origine.

Articolul 29. Acordarea de protecție și asistență copiilor victime ale traficului de ființe umane

(1) Statul asigură protecție și asistență copiilor victime ale traficului de ființe umane din momentul în care apar temeuri de a crede că ei sînt victime ale traficului, pînă la identificarea, integrarea și recuperarea lor deplină, independent de cooperarea acestora cu autoritățile, conform art.20 alin.(4).

(2) După identificare ca victimă a traficului de ființe umane, copilul este referit de urgență serviciilor competente de protecție, asistență și reabilitare a copiilor.

(3) Comitetul național, autoritățile administrației publice, inclusiv organele de drept, comisiile teritoriale de combatere a traficului de ființe umane, centrele, organizațiile neguvernamentale și alte organizații competente, în cazul în care dispun de informații despre un copil victimă a traficului de ființe umane, sînt obligate să

informeze imediat organele de tutelă și curatelă pentru a se asigura protecția drepturilor copilului.

(4) Dacă copilul victimă a traficului de ființe umane este lipsit de îngrijire părintească, organele de tutelă și curatelă vor numi, în condițiile legii, un tutore, care va asigura ca toate deciziile luate să fie în interesul copilului, va face declarații în numele lui, va participa împreună cu el la toate acțiunile procesual-penale și judiciare, pînă la găsirea unei soluții conforme interesului superior al copilului.

(5) Copilului identificat drept victimă a traficului de ființe umane i se acordă un răgaz de reflecție de 30 de zile pentru a decide personal sau prin reprezentantul său legal ori tutore dacă va face declarație împotriva traficantului.

(6) În cazul cazării copiilor victime ale traficului de ființe umane în centre, aceștia trebuie să fie amplasați separat de adulți.

(7) Copiii victime ale traficului de ființe umane au dreptul de cazare în centru pe o perioadă de pînă la 6 luni sau pe durata procesului judiciar.

(8) Toate agențiile și instituțiile a căror activitate vizează copiii victime ale traficului de ființe umane vor stabili practici și programe speciale de identificare, referire, protecție și asistență a acestora, respectînd confidențialitatea informației personale și statutului de victimă al copilului.

(9) Copiilor victime ale traficului de ființe umane li se asigură dreptul de a frecventa instituțiile de învățămînt de stat în condițiile Legii învățămîntului.

(10) Copiilor victime ale traficului de ființe umane care au rămas fără îngrijirea părinților sau care nu cunosc locul unde se află părinții li se asigură posibilitatea căutării urgente a familiei ori li se instituie tutela sau curatela în condițiile legii.

(11) Copiii care au suferit în urma traficului de ființe umane au dreptul de a primi îngrijire și protecție pe termen lung, pînă la recuperare deplină. Copiii privați de mediu familial au dreptul la o îngrijire de alternativă de tip familial sau comunitar.

Capitolul V RĂSPUNDEREA PENTRU TRAFICUL DE FIINȚE UMANE

Articolul 30. Răspunderea pentru traficul de ființe umane

(1) Persoanele care participă la organizarea și desfășurarea activităților de trafic de ființe umane sînt trase la răspundere penală conform Codului penal.

(2) Infracțiunile de trafic de ființe umane au un caracter atît național, cît și transnațional. În ultimul caz, se aplică formele și procedeele de investigare și urmărire penală prevăzute de legislația internațională și națională pentru astfel de infracțiuni.

(3) Consimțămîntul victimei traficului de ființe umane la exploatare intenționată nu este relevant pentru tragerea la răspundere penală a traficantilor dacă au fost utilizate oricare din mijloacele specificate la art.2 pct.1).

(4) Cetățenilor străini sau apatrizilor implicați în traficul de ființe umane li se refuză intrarea pe teritoriul Republicii Moldova sau vizele lor vor fi revocate.

Articolul 31. Răspunderea persoanei juridice pentru traficul de ființe umane

(1) În cazul în care se constată că au avut loc acțiuni de trafic de ființe umane prin intermediul persoanei juridice care dispune de licență pentru desfășurarea activității de întreprinzător ce a servit drept paravan pentru săvîrșirea acțiunilor ilegale menționate, licența se retrage, iar persoana juridică se lichidează în temeiul unei hotărîri judecătorești.

(2) Pentru prejudiciul cauzat în urma acțiunilor menționate la alin.(1), persoana juridică poartă răspundere civilă față de victimele

traficului.

(3) Tragerea la răspundere a persoanelor juridice nu exclude tragerea la răspundere a persoanelor fizice care au comis infracțiunea de trafic de ființe umane.

Articolul 32. Absolvirea victimei traficului de ființe umane de răspundere pentru infracțiunile săvârșite în legătură cu acest statut

Victima traficului de ființe umane este absolvită, în condițiile legislației în vigoare, de răspundere penală, contravențională sau civilă pentru acțiunile pe care le-a săvârșit în legătură cu statutul de victimă dacă aceste acțiuni cad sub incidența Codului penal, Codului cu privire la contravențiile administrative sau a Codului civil.

Capitolul VI COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Articolul 33. Cooperarea internațională

Cooperarea internațională în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane, acordării protecției și asistenței victimelor acestui trafic, inclusiv repatrierii lor, se realizează în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 34. Ofițerii de legătură

(1) Prin prezenta lege se instituie calitatea de ofițer de legătură în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, precum și de procuror de legătură în cadrul Procuraturii Generale, care vor asigura consultarea reciprocă cu ofițerii de legătură sau, după caz, cu procurorii de legătură care funcționează în alte state, în scopul coordonării acțiunilor comune în activitatea de depistare, descoperire și urmărire penală a cazurilor de trafic de ființe umane, de protecție și asistență a victimelor traficului în cursul urmăririi penale.

(2) În vederea schimbului de date privind investigarea și urmărirea penală în cazurile infracțiunilor prevăzute în prezenta lege, ofițerii de legătură și procurorii de legătură vor fi persoanele de contact ale organelor respective cu organizații și instituții similare din alte state.

Capitolul VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 35

(1) Guvernul, în termen de 3 luni:

va înainta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

va adopta actele normative necesare executării prezentei legi;

va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

va asigura revizuirea și abrogarea de către ministere și alte autorități administrative centrale a actelor lor normative ce contravin prezentei legi.

(2) La propunerea autorităților responsabile de executarea prezentei legi, în legea bugetului vor fi prevăzute anual mijloacele financiare necesare.

PREȘEDINTELE
PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Chișinău, 20 octombrie 2005
Nr. 241-XVI